

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba...

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розв. вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

КАЗОЧКА НА ОДНУ ДІЮ, З ПРОЛЬОГОМ І ЕПІЛЬОГОМ.

Присяжують ї: дурним панам і швайцарським візникам; інтернаціональним націям і демократичній статистиці; джінгоїстам з "Фрі Прес" і грамотним українським робітникам і фермерам в Канаді.

Колись в царській Росії пані-дідичі, щоб відрізнитися від селян та робітників навіть мовою — вивчали французьку мову.

Були в містах спеціальні пансіони для "благородних девиць", в яких вчили паняток різних панських манерів і... "хранцузької" мови.

В тих титулованих панів і паняток вишколювалися паняток, що французька мова — це мова панська, а російська, а українська тимбільше, мови мужицькі.

Так ото одного разу родина таких панів приїхала перший раз до Парижу. Приїхала, а останнілася в готелі. І вже-ж було ї здивування, коли вона почула, що в Парижі візник і готелева прислуга — знають французьку мову краще за них.

Пані обурилися ї втікли назад до Росії. А коли їх дома запитали, як їм подобається Париж, то вони з обуренням відповіли: "Уявіть собі, там кожний замітач вулиці знає французьку мову — яке хамство!"

Другим разом ці пані не хотіли вже їхати в Париж, але поїхали в Швайцарію. І — о, горенько! — тільки злізли з поїзду в швайцарському місті ї хотіли сісти на віз, коли дивляться — візник читає газету.

Чуєте? Візник читає газету! Це так обурило благородних панів, що вони сіли назад в поїзд і вернули до дому ї більше нікуди за кордон не їздили. Бо тільки дома вони чулися дієвими панями: ні їх слуги, ні візники, ні доколючі селяне не уміли по французьки говорити ї газет не читали.

Тільки тут пані дійсно почували себе панями ї були того переконання, що їх панування забезпечене і нині ї присно і во віки віков аминь.

Тепер ми переходимо в Канаду. Лишаємо старий край і старі часи — хай мертві мертвими клопочуться, а живі живі гадають.

В Канаді також є пані, хоч правда, демократичні. Є в Канаді також робітники ї фермери — говорять загальною. А говорять "класичною" (не змішуйте з класовою) мовою "Фрі Прес", то в Канаді є: населення ї України. І тому, що ті Українці не є населенням, то "Фрі Прес" старається натроудити населення Канади проти України.

Чому? Зараз розкажемо.

Беремо ми "The Canada Year Book" за 1924 рік, яку видало Dominion Bureau of Statistics" в Оттаві ї читаємо, що в 1901 році було в Канаді 5,682 Галичан. Українців, ні Рутенців тоді це в Канаді не було. Десять літ пізніше, а саме в 1911 році було вже в Канаді:

Table with 2 columns: Ethnicity and Population count. Ukrainian-Bukovinian: 9,960; Galician: 35,158; Ruthenian: 29,845.

Бачимо, що ї в 1911 році в Канаді нема ще Українців, коли не говорити про 9,960 українсько-буковинських "геф-бридів".

Ідемо ще 10 літ пізніше — до 1921 року ї в тій самій книжці читаємо вже таку статистику:

Table with 2 columns: Ethnicity and Population count. Ukrainian-Bukovinian: 1,616; Galician: 24,456; Ruthenian: 16,861; Ukrainian: 63,788.

Якось дивно ця арифметика виглядає. Звідки взялися оті 63,788 Українців? Приплив імміграції? А чому-ж в такому разі стався відплив між Буковинцями, Рутенцями ї Галичанами?

Значить, оті 63,788 Українців наплідилися в Канаді, або перетворилися з Рутенців, Галичанів ї Буковинців... зукраїнізувалися.

Рятуйте, небезпека для Канади! — закричала "Фрі Прес". Правда, 63,788 — цифра аж не так страшна на 9 мільонів населення, але... хто-ж може нас запевнити, що ця цифра до тепер ще більше не зростає?

Це-ж цифра ще з 1921 року. Тоді лишилося ще 1,616 Буковинців, 24,456 Галичанів і 16,861 Рутенців. Хто зна, що з ними сталося за цих 5 літ. Крім них в 1921 році було ще в Канаді 107,671 Австрійців. Нація, бачите, також дуже загальона. Ми вже старалися було зарахувати ї до Німців, але бачимо, що Німці ї так числять 294,636 (по тій-же "The Canada Year Book").

Отже звідки взялися в Канаді Українці? Перетворилися з Рутенців, з Галичанів, з Австрійців, з Буковинців. Зукраїнізувалися, говорять сучасним найновішим терміном.

А чий це термін? Розуміється, більшовицький.

Ага, ось де собака закопана.

Питаєте, що це шкодить "Фрі Прес", що Галичанів, Рутенців, Буковинців, Австрійців зукраїнізується?

Дивне питання! А що шкодить "Укр. Голосові" ї всій жовто-блакитній братії, що на Україні також зукраїнізується?

То-ж то, краще ї не питаєте.

Воно то все було-б "благополучно", хай би там собі Галичанів, Рутенців та Австрійців зукраїнізувалися — тільки-ж, бачите, зукраїнізується, вони... вони починають вчитися... "хранцузької" мови... Перепрошаю, англійської, навіть з правильним "спелінгом".

"Фрі Прес", чи її галицький інформатор, пише, що "Madison Gate", а "U.P.B." кажуть, що такого міста в Канаді нема, але є "Medicine Hat", "Фрі Прес" пише "Nierdegg", "Bellview", "Corban", а "U.P.B." кажуть, що на малі Канаді таких міст не знайдє ні інформатор, ні сам редактор "Фрі Прес".

Ви ще не знаєте до чого це їде? А ось до чого: поки Українець був Галичаном, Рутенцем, Австрійцем, Буковинцем, він копав канали, висушував мочари, робив найгірші ї найтяжчу роботу в різних, на секціях за найнищу платню, ходив пішки сотки ї тисячі миль та покірно зносив всякі наружі. Хто над ним не насмівався, хто його не лаяв, не гонив від злого до гіршого? А він, по старому звичаю, приходив, скидав шапку ї просив: "Містер джаб, гі мі бос, но монькі, но бред".

А коли той Галичанин став Українцем, він, не відказуючись від праці, почав домагатися своїх прав, як чоловік. Він почав організуватися, вчитися, будувати свої інституції... Почав — ой, лишенько-ж наші! — співати, ба навіть на інструментах грати. Нарешті — каравул! — зукраїнізований Галичанин читає газету!

Ось в чому лихо! Російський пан, коли йому не подобалося, що швайцарський візник читав газету — повернув оглоблі ї втік до дому. Ну, а де-ж дінуться пані з "Фрі Прес", побачивши, що український робітник читає газету? Та (це по секрету) ще ї робітнику?

Оце-ж ї почала "Фрі Прес" плювати та випускати різні напади на українських робітників ї фермерів в Канаді. Копаєш дічі — копає; корчеш їстри — корчуй; всихають тобі від ревматизму ноги — мовчи ї здихай — а газети читати не смій ї нашто панського "фасону" не палюж.

Ось де собака закопана.

Здається, час вже кінчати казочку. Хіба ще пригадати нашим читачам, що за два тижні ї два дні буде вже 1. травня.

Як тільки приїде перший травень, так з тисячей трідей українського робітництва ї фермерства повинен залуцати олії могутній клич: "В травні місяці повинні навчитися читати робітничо-фермерську пресу ті тисячі маси робітництва ї фермерства, які до цього часу ї ще не читали!"

Робітники в каналах, на залізницях, в брудних підвалах ї на тісних горіщах великих міст, в душних фабриках, в копальнях, в лісах — читайте ї підтримуйте свою газету "Укр. Роб. Вісті"!

Фармери на рлі, в далеких глухих околицях, всі замореджовані ї ще не замореджовані — читайте ї поширюйте свою газету "Фармерське Життя"!

Всі дружно на допомогу робітничо-фермерській пресі в місяці травні!

Робітник.

ЕВРОПА І АМЕРИКА.

(З промови тов. Л. Троцького.)

Ми продовжаємо далі промову тов. Л. Троцького про Європу ї Америку, або, як він каже, про "європейську провінцію Америки" ї Америку.

Морган з дляндою Доса і взагалі з ріжними планами американських капіталістів просто узалежнив Європу від Злучених Держав. Ось це Франція покищо фіркає, але за те-ж вона не може спинити падіння франка ї скорше чи пізніше ї прийдеється стати на коліна перед вуйком Семом, щоб позичкою вирівнав хребта французькому франкові. Поки-ж Морган цього не зробить, то буде платати ї франк ї французькі уряди.

Отже далі говорять вже тов. Троцький.

Питання про право на золото ї про довги з Англією вже урегульоване. Англія платити тепер Злученим Державам около 165, якщо не помняючи, мільонів доларів на рік.

В свою чергу, Англія урегульовала питання про довги з Італією, з якої буде отримувати незначну кількість довгів. Франція винна Англії ї Америці найбільше, але це не платити нічого. Але платити прийдеється, якщо поділі іншої форми — не фінансової, а революційної! — не усунуть цих всіх зобов'язань.

Німеччина платити Франції ї Англії, які вимагають також заплатавання царських довгів з С.Р.С.Р.

Що-ж ми бачимо зараз в Європі?

Англійський буржуй збирає, або "збирається" збирати дрібними довги з цілої Європи, щоб пересилати відтак ці зібрані суми з приплатою (власною) через Атлантичний океан вуйкові Семові.

Що власне після своєї посади тепер уявляє містер Балдвін (прем'єр Англії)? Це старий податковий інспектор Америки на європейську провінцію (сміх), його призначення — стягати довги з народів Європи ї пересилати їх Злученим Державам.

Організація, яку бачите, цілком пацифістична, мирна: рісли системи американських кредиторів організується фінансові взаємовідносини народів Європи під наглядом найсправілишого податковця, Великої Британії.

них Держав, але до інших країн. Кавчук, в розмірі 70 процент світового збору, добувається в тропічних островах, що належать до Англії, а цього самого кавчуку цілих 70 процент світового збору Америка зуживає для своїх шин ї інших потреб.

Кофе приходить з Бразилії. Салітра добувається в Чілі, яку фінансують Англіїці. І так далі ї так далі.

Міністер Чорчил — не гірший храбрець від Лойд Джорджа, рішив вернути Америці гроші, які вона платить за кавчук, як сплату довгу, підвишив ціну на кавчук. А Гувер, руководитель американської тор-

ПРО ЄДНІСТЬ ТРЕЙД-ЮНІЙНОГО РУХУ.

Нашо потрібна єдність? Єдність ї солідарність є єдиним средством робітничої класи проти сили капіталу. В єдності визискуваних лежить їх сила ї міць.

Чи єдність можлива? Так, вона можлива, бо-ж ми всі можемо погодитися на ясну, конкретну платформу. Приміром, перед всіма нами лежить боротьба за підвищення життєвих умовин працюючих мас, боротьба проти зусиль роботодавців продовжити день праці, боротьба проти фашізму ї реакції та проти небезпеки війни.

Чи ми виставляємо наперед певні умови щодо єдності? Ні, ми цього не робимо, бо ми вважаємо, що виставлення наперед будь-яких умовин означало-б розбиття — та саботажування єдності.

Нам треба зійтися ї обговорити справи, розглянути до якої міри погоджуємося ї непогоджуємося ї приступити до самого дела питання, як саме з'єднати роз'єднаний юнійний

СІЧИНСЬКИЙ НА ДОПОМОГУ ПРОТИ-РОБІТНИЧИМ СИЛАМ В КАНАДІ.

Вороги робітників ї фермерів в страху.

Постепенний ї невпинний зріст українських робітничо-фермерських організацій та свідомости українських робітників ї фермерів в Канаді не покійте ї трівають українських панських агентів ї наймитів. Вони-кидаються на всі сторони, вживають всякі способи ї засоби, щоб перешкодити зростові тої нашої організованої сили ї свідомости, але їхні старання не мають успіху.

Діється це не тільки на заході Канади, але ї на сході. І у нас на сході є всякі панки, підпанки, попи ї агенти, що борються наші організації ї робітничий рух взагалі доносима до влади, петніями до поліції, міських рад, брехнями в капіталістичній пресі, поширюванням розбрату між українськими робітниками.

Оце тільки недавно український католицький піп з Вест Торонто, разом з іншими нашими "приятелями", просив поліційних коміюонерів не дати Українському Робітничому Домові в Вест Торонто "лайценсу" на публічне вживання салі, бо це, мовляв, більшовики, що не вірять в його церкву ї шкодять його церковному "бізнесові". Це лише один з дуже численних прикладів.

А все таки ворогам робітничо-фермерського руху ї тут на сході "не везе", бо немає тої сили, щоб в бігу його спинила, як це можна-б сказати за Іваном Франком. Прибуття та М. Понівича до Торонто додало їм ще більше страху ї вони вирішили спровадити собі на допомогу "героя" М. Січинського зі Злучених Держав.

Безуспішні мітінги Січинського.

Січинського спровадило тихцем товариство Український Народний Дім, в якому гуртується ті самі люди, що їх муштрував отуман Босий дія-

говді, вирахував, що Злучені Держави за самий лише 1925 рік переплатили Англіїцям за кавчук від 600 до 700 мільонів доларів зверх "чесної" ціни — так Гувер ї сказав (сміх).

Що до чесних та нечесних ці, то містер Гувер розбирається дуже добре, бо така вже його посада. Так ось мало не півтора мільярда рублів (около 750 мільонів доларів) переплатили Американці Англіїцям за один рік.

Дізнавшись про цей рахунок — американські газети здійснили страшний крик.

Про цей їх крик, подамо в слідуючому числі "U.P.B."

Напад на Радянську Україну.

Вже на першому мітінгу, в суботу, Січинський напугав був багато суперечних заяв. Наприклад, що більшовики підписали угоду з Польщею, що має бути дві України — одна під Польщею, а друга під Росією — то знову, що то Петрушевич ї Петлюра поділили Україну, роблячи угоди один другому поза плечі з ворогами України. Центральна Рада була добрим урядом, на думку Січинського, бо не допустила до здуки з більшовиками; вона спіралася на українських селян та робітників. В другому місці говорив, що Центральна Рада зробила помилку, закликаючи Німців на Україну, але зробила вона це з розпачі, бо не мала оперти в народі. Української держави нема, говорив він в одному місці, а в другому казав, що Велика Україна зодбула собі в Радянському Союзі вільне становище, бо має неабиякі культурні здобутки ї т. д.

В неділю, заявивши, що такий український народ, як він, хоче такої української республіки, яку колись мали козаки, республіки для всіх людей ї партій, для капіталістів, попів, контрреволюціонерів особливо чомусь для адвокатів, так само як для селян ї робітників, з рівними правами для всіх, Січинський став нападати на Радянську Україну ї Радянський Союз за те, що буєм там нема свободи, селяне не мають рівних з робітниками прав, немає там релігійної свободи, що на Україні московська військово, що Україна-московська колонія ї ї треба визволити збройною силою. Це було вже за багато для присутніх робітників ї вони почали звертати йому увагу на суперечні заяви ї брехню. Січинський закликав сидіти тихо, бо, казав, що його людей є більше присутніх. З салі загрозили вигукні заперчення ї він попрохав підняти руки, хто проти нього. На салі піднялися руки величезної більшости присутньої публіки. Тоді "герой" скрутив носом ї став випофуватися. Він визнавав великі культурні досягнення на Радянській Україні ї інші здобутки Жовтневої Революції, але все таки не залишив думки про те, що імено там, на Радянській Україні потрібно було його, місці спасителя.

На питання, чому він ї його однодумці з "Оборони України" не допомагають боротьбі за визволення Західної України з польсько-шляхетської неволи, а їхвають свого носа на Радянську Україну, Січинський немає відповіді. Коли наприкінці мітінгу з публіки почали ставити промовочиві питання ї вивляти його брехню, то його гетьманські-отумани знали галас ї мітінг закінчився загальним шумом ї сваркою. (Кінець буде.)

ГРОЗИТЬ СТРАЙКОМ ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ.

Пасейк, Н. Дж., 9 квітня. — Альберт Вайсборд, провідник страйкуючих текстільних робітників, загрозив генеральним страйком 15,000 дітей у публичних школах, якщо поліція буде перешкоджати завтра зорганізованому ним походові шкільних дітей у віці від 6 до 16 років.

Шеф поліції Зобер відмовився дати дозвіл на демонстрацію шкільних дітей.

ГРОЗИТЬ СТРАЙКОМ ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ.

21. березня у Всеукраїнській Академії Наук в Києві з участю представників парком, виконкому, суспільних та господарських організацій відбулося перше організаційне засідання в питанні про влаштування в Києві в 1927 році всеозної сільсько-господарської вистави.

В такому то "месіяньському" дусі Січинський розпочав свою мляву промову; запевняючи присутніх, що він не надіється, щоб вони з ним погодяться, але він за це сердитися не буде.